

Zaměření této práce vychází z mého zájmu o obřadnost. Vnímám obřadnost jako velmi důležitou složku života lidské společnosti, a to i dnes, kdy se mi náboženství nebo duchovní život nezdají být převažujícím nositelem společenského významu. Domnívám se, že se přesto v české (nebo v euroamerické) společnosti objevuje i tam.

Během mého výzkumu mě zajímalo, jaké jsou formy obřadnosti právě v takovém typu společnosti a jak obřadnost ovlivňuje život jednotlivého člověka. Morris (1997:187), Jung (1999:200), Murphy (1999:170) a další se domnívají, že člověk jako kulturní a společenský tvor nějakou formu obřadnosti potřebuje. Proto podle mého názoru mohou být podoby obřadnosti v moderní, zčásti nenáboženské společnosti, zajímavé zejména pro pochopení jejího současného fungování, zejména pokud se zaměříme na nedávnou minulost.

Zvláště patrný se mi tento jev zdá na případě období socialistického režimu, který v Československu existoval od konce čtyřicátých do konce devadesátých let 20. století. Společenský systém, který se prohlašoval za ateistický (Petrov 2000:140), přesto vytvořil celou řadu obřadů a svátků, z nichž některé přetrvaly až do dnešní doby. Proto jsem zvolil toto období za těžiště výzkumu. Jak se ukázalo, podob obřadnosti existovalo za socialismu větší množství. Výběr případových studií byl veden okruhem mých znalostí a zkušeností a nezahrnuje reprezentativní vzorek. ...